

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ МИНИСТРЛІГІ
ТЕХНИКАЛЫҚ ЖӘНЕ КӘСІПТІК БІЛІМ БЕРУ**

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ПЕДИАТРИЯ НЕГІЗДЕРІ

0305000 - «ЛАБОРАТОРИЯЛЫҚ ДИАГНОСТИКА» мамандығы

0305013 - «Медициналық лаборант» біліктілігі

Сағат көлемі - 40

Астана 2010

Автор:

Л.Н. Дубровина – «Қостанай медициналық колледжі» МКҚК бірінші біліктілік санатты педиатрия пәнінің оқытушысы.

Сарапшылар:

1. Т.А. Дедовец – Қостанай облысы әкімшілігінің денсаулық сақтау Басқармасының лабораториялық диагностика бойынша бас маманы, облыстық аурухананың ҚДЛ меңгерушісі, жоғары біліктілік санатты дәрігер;
2. Л.П. Булат – Қостанай облыстық эпидемиологиялық сараптама орталығының бактериологиялық лаборатория меңгерушісі, жоғары біліктілік санатты дәрігер.

1 Медицина білімі мен ғылымының инновациялық технологиялар республикалық орталығы мен «Қостанай медициналық колледжі» МКҚК ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ЕНГІЗГЕН.

2 Алғаш рет ЕНГІЗІЛДІ.

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 0305000 - «Лабораториялық диагностика» мамандығы 0305013 - «Медициналық лаборант» біліктілігі бойынша 2010 жылғы Мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленді.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау Министрінің 2010 жылғы 5 тамызындағы № 604 бұйрығымен бекітілді.

6 Литература и средства обучения

6.1 Основная литература

На государственном языке:

1. Хабижанов Б.Х., Хамзин С.Х., Балалар аурулары. – А-Ата, Білім, 1997.

На русском языке:

1. Детские болезни: учебник + CD / под ред. А.А.Баранова – 2-е изд., испр. и доп. – М., 2009. - 1008.

6.2 Дополнительная литература

1. Рабочая тетрадь по педиатрии. Тарасова И.В. – М., 2010. - 200 с.
2. Сестринское дело в педиатрии, Тульчинская В., Соколова Н. - 2008.

6.3 Средства обучения:

- печатные материалы;
- учебное оборудование;
- наглядные пособия;
- ТСО.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері	6
3. Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны.	7
4. Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзігі асыруға қойылатын талаптар	10
5. Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау.	10
6. Әдебиеттер және оқу құралдары	11

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Үлгілік оқу бағдарламасы 0305000 - «Лабораториялық диагностика» мамандығы 0305013 - «Медициналық лаборант» біліктілігі бойынша 2010 жылғы мемлекеттік жалпыға міндетті білім беру стандартына сәйкес әзірленген.

«Педиатрия негіздері» пәнін оқыту келесі пәндерді оқыту кезінде алынған, білімдеріне негізделеді: анатомия, физиология, ішкі аурулар негіздері, мейірбике ісі негіздері.

«Педиатрия негіздері» пәнін оқыту курсына ҚР педиатриялық қызмет көрсетуді ұйымдастыру, балалар организмнің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері, физикалық және нерв-психикалық даму мәселелері, балалар ауруларының себептері мен негізгі клиникалық белгілері, баланы клиникалық және әртүрлі аспаптық зерттеу әдістері, анализдердің қалыпты және патологиялық жағдайдағы көрсеткіштері, емдеу және алдын алудың негізгі принциптері туралы мәселелер енгізілген.

2 Пәнді оқытудың жоспарланған нәтижелері

Стандартта және білім беру бағдарламасында жоспарланған оқыту нәтижелері	Үлгілік оқу бағдарламасында жоспарланған нәтижелер
Білім алушылар Базалық: БҚ 12. Балалардағы ішкі ағзалар мен жүйелердің негізгі симптомдары мен синдромдарын білуде; Кәсіптік: КҚ 8. Асептика мен антисептика ережелерін сақтай білуде; КҚ 9. Халыққа гигиеналық тәрбие мәселелері жайында іс-шаралар өткізе білуде; Арнайы: АҚ 8. Әртүрлі жарақаттар кезінде дәрігерге дейін жәрдем көрсете білуде, реанимация әдістерін, жасалатын іс-әрекеттер техникасын игере білуде құзырлы болуы қажет.	Пәнді оқып білудің нәтижесінде білім алушы: - ҚР педиатриялық қызмет көрсетуді ұйымдастыра білуді және оның міндеттерін; - балалар организмнің анатомия-физиологиялық ерекшеліктерін; - балалардағы негізгі ауруларды емдеу қағидаларын; - балалар организмін сауықтыру қағидаларын білуі тиіс; - аурулар кезінде балаларға медициналық жәрдем көрсете білуді, жаңа туылған нәрестеге патронаж жасауды; - ана мен баланы қорғау бойынша профилактикалық жұмыстар жүргізе білуді және отбасын жоспарлауды үйреніп алуы қажет.

Показатели общего анализа крови в различные возрастные периоды у здорового ребенка. Железодефицитная анемия. Причины, клинические симптомы, диагностика, принципы лечения, профилактика.

Тема 3.2 Геморрагические диатезы

Геморрагический васкулит, тромбоцитопеническая пурпура, гемофилия. Причины, клинические симптомы, принципы лечения, диагностика, особенности ухода, профилактика.

Тема 3.3 Острый лейкоз у детей

Причины, клинические симптомы, принципы лечения, диагностика, особенности ухода, профилактика.

Раздел 4 Болезни почек

Тема 4.1 Анатомо-физиологические особенности органов мочевого выделения. Пиелонефрит

Особенности методики исследований почек у детей. Пиелонефрит. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, принципы лечения, профилактика.

Тема 4.2 Гломерулонефрит

Этиология, клиника, диагностика, принципы лечения, профилактика. Особенности течения гломерулонефрита у детей.

4 Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса

Реализация компетентного подхода должна предусматривать широкое использование в учебном процессе активных и интерактивных форм проведения теоретических и практических занятий (компьютерных технологий, деловых и ролевых игр, разбор конкретных ситуаций, психологические и иные тренинги) в сочетании с внеаудиторной работой с целью формирования и развития профессиональных навыков обучающихся.

Для обучающихся должны быть обеспечены: возможность оперативного сбора и обмена информацией, доступ к современным профессиональным базам данных, информационным справочным и поисковым системам с использованием скоростного Интернета.

В рабочей учебной программе дисциплины должны быть четко сформулированы конечные результаты обучения в соответствии с осваиваемыми знаниями, умениями и приобретаемыми компетенциями.

5 Контроль планируемого результата обучения

Для оценки уровня подготовки обучающихся проводятся текущий, рубежный, итоговый контроль.

3.2 Содержание типовой учебной программы дисциплины

Раздел 1. Здоровый ребёнок

Тема 1.1 Организация педиатрической службы в РК. Физическое развитие. Нервно-психическое развитие ребенка

Введение. История развития педиатрии в РК. Организация, структура, функции и принципы работы детских клинических больниц и поликлиник. Физическое развитие: основные закономерности нарастания массы тела, роста, окружности головы и груди в различные возрастные периоды. Показатели нервно-психического развития: зрительные ориентировочные реакции, слуховые ориентировочные реакции, эмоции, движения руки и действие с предметами, движения общие, подготовительные этапы развития понимаемой речи, подготовительные этапы развития активной речи, навыки и умения в процессах.

Тема 1.2 Вскармливание грудного ребёнка

Виды вскармливания ребенка первого года жизни (грудное, смешанное и искусственное вскармливание). Преимущества грудного вскармливания. Причины и профилактика гипогалактии.

Тема 1.3 Новорожденный ребёнок, уход за ним

Анатомо-физиологические особенности новорожденного доношенного ребёнка. Определение состояния новорожденного по шкале Апгар. Физиологические состояния (физиологическая гиперемия кожи, физиологическая желтуха, половой криз и др.) Основные принципы ухода.

Раздел 2 Болезни детей раннего возраста

Тема 2.1 Анатомо-физиологические особенности костно-мышечной системы

Особенности строения костей черепа, грудной клетки, конечностей. Сроки, порядок прорезывания и смены зубов.

Тема 2.2 Рахит. Этиология патогенез, клиника, лечение, профилактика

Роль витамина «Д» в фосфорно-кальциевом обмене. Этиология, патогенез, клиника, принципы лечения, лабораторная диагностика, профилактика рахита.

Тема 2.3 Аллергический диатез

Этиология, патогенез, клиника, лабораторная диагностика, лечение, профилактика.

Тема 2.4 Хронические расстройства питания. Гипотрофия

Этиология, клиника, принципы лечения. Профилактика гипотрофии у детей.

Раздел 3 Болезни крови и кроветворных органов

Тема 3.1 Анатомо-физиологические особенности органов кроветворения. Железодефицитная анемия у детей

Анатомо-физиологические особенности системы крови.

3 Пәннің тақырыптық жоспары және мазмұны

3.1 Пәннің тақырыптық жоспары

р/с №	Тараулар мен тақырыптар атауы	Күндізгі оқу нысанындағы оқу уақытының көлемі (сағат)		
		Орта буынды мамандар деңгейі		
		Барлығы	Теория	Практика
М 1	ҚР педиатриялық қызмет көрсетуді ұйымдастыру. Дені сау бала	18	18	-
	1 тарау Дені сау бала			
	1.1 тақырып ҚР педиатриялық қызмет көрсетуді ұйымдастыру. Физикалық дамуы. Нерв-психикалық дамуы	4	4	-
	1.2 тақырып Емшектегі баланы тамақтандыру	6	6	-
	1.3 тақырып Жаңа туылған бала, оған күтім жасау	6	6	-
	Аралық бақылау	2	2	-
М 2	Ерте және үлкен жастағы балалар аурулары	22	22	-
	2 тарау Ерте жастағы балалар аурулары			
	2.1 тақырып Сүйек-бұлшықет жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері	2	2	-
	2.2 тақырып Мешел (рахит). Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емі, профилактикасы	4	4	-
	2.3 тақырып Аллергиялық диатез. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емі, профилактикасы	2	2	-
	2.4 тақырып Тамақтанудың созылмалы бұзылуы. Гипотрофия	2	2	-
	3 тарау Қан және қан өндіретін ағзалардың аурулары			
	3.1 тақырып Қан өндіретін ағзалардың анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Балалардағы теміртапшылықты анемия	2	2	-
	3.2 тақырып Геморрагиялық диатездер	2	2	-
	3.3 тақырып Балалардағы жіті лейкоз	2	2	-

4 тарау Бүйрек аурулары			
4.1 тақырып Зәр шығару ағзаларының анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Пиелонефрит	2	2	-
4.2 тақырып Гломерулонефрит	2	2	-
Қорытынды бақылау	2	2	-
Барлығы:	40	40	-

3.2 Пәннің үлгілік оқу бағдарламасының мазмұны

1 тарау Дені сау бала

1.1 тақырып ҚР педиатриялық қызмет көрсетуді ұйымдастыру. Физикалық дамуы. Баланың нерв-психикалық дамуы

Кіріспе. ҚР педиатрия дамуының тарихы. Балалар клиникалық ауруханалары мен емханаларын ұйымдастыру, құрылымы, жұмыс істеу қағидалары. Физикалық дамуы: әртүрлі жас кезеңдеріндегі балалардың дене салмағы, бойы, бас және кеуде өсуінің негізгі заңдылықтары. Баланың нерв-психикалық даму көрсеткіштері: көру реакциялары, есту реакциялары, эмоциялары, қол қимылы мен заттармен әрекет жасауы, жалпы қимыл-қозғалыстары, түсінетін сөздермен дамытудың дайындық деңгейлері, белсенді сөздермен дамытудың дайындық деңгейлері, үдерістерде іскерлік пен машықтануға ие болу.

1.2 тақырып Емшектегі баланы тамақтандыру

Бір жасқа дейінгі баланы тамақтандыру түрлері (емшекпен, аралас және жасанды тамақтандыру). Емшекпен тамақтандырудың артықшылықтары. Гипогалактияның себептері және алдын алу.

1.3 тақырып Жаңа туылған бала, оған күтім жасау

Ай-күні жетіп туылған нәрестенің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Апгар шкаласы бойынша жаңа туылған нәрестенің жағдайын анықтау. Физиологиялық жағдайлары (терінің физиологиялық гиперемиясы, физиологиялық сары ауру, жыныстық криз және т.б.) Күтім жасаудың негізгі қағидалары.

2 тарау Ерте жастағы балалар аурулары

2.1 тақырып Сүйек-бұлшықет жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері

Бас қанқасы, кеуде, қол-аяқ құрылымының ерекшеліктері. Тіс шығудың және тістер ауысуының мерзімдері мен реттілігі

2.2 тақырып Мешел. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емі, профилактикасы

Фосфор-кальций алмасуындағы «Д» витаминінің атқаратын рөлі. Мешел этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емдеу принциптері, зертханалық диагностикасы, профилактикасы.

3 Тематический план и содержание дисциплины

3.1 Тематический план дисциплины

№ п/п	Наименование разделов и тем	Количество учебного времени при очной форме обучения (час)		
		Уровень специалиста среднего звена		
		всего	теория	практика
М 1	Организация педиатрической службы в РК. Здоровый ребёнок	18	18	-
	Раздел 1. Здоровый ребёнок			
	Тема 1.1 Организация педиатрической службы в РК. Физическое развитие. Нервно-психическое развитие	4	4	-
	Тема 1.2 Вскармливание грудного ребёнка	6	6	-
	Тема 1.3 Новорожденный ребёнок, уход за ним	6	6	-
	Рубежный контроль	2	2	-
М 2	Болезни детей раннего и старшего возраста	22	22	-
	Раздел 2. Болезни детей раннего возраста			
	Тема 2.1 Анатомо-физиологические особенности костно-мышечной системы	2	2	-
	Тема 2.2 Рахит. Этиология, патогенез, клиника, лечение, профилактика	4	4	-
	Тема 2.3 Аллергический диатез. Этиология, патогенез, клиника, лечение, профилактика	2	2	-
	Тема 2.4 Хронические расстройства питания. Гипотрофия	2	2	-
	Раздел 3 Болезни крови и кроветворных органов			
	Тема 3.1 Анатомо-физиологические особенности органов кроветворения. Железодефицитная анемия у детей	2	2	-
	Тема 3.2 Геморрагические диатезы	2	2	-
	Тема 3.3 Острый лейкоз у детей	2	2	-
	Раздел 4 Болезни почек			
	Тема 4.1 Анатомо-физиологические особенности органов мочевого выделения. Пиелонефрит	2	2	-
	Тема 4.2 Гломерулонефрит	2	2	-
	Итоговый контроль	2	2	
	Всего:	40	40	

1 Пояснительная записка

Типовая учебная программа разработана в соответствии с Государственным обще-обязательным стандартом образования 2010 г. по специальности 0305000 - «Лабораторная диагностика» квалификации 0305013 - «Медицинский лаборант».

Изучение дисциплины «Основы педиатрии» базируется на знаниях, полученных при изучении предметов: анатомия, физиология, основы внутренних болезней, основы сестринского дела.

В курс изучения предмета «Основы педиатрии» включены вопросы организации педиатрической службы в РК, анатомо-физиологические особенности детского организма, физического и нервно-психического развития, причины и основные клинические признаки заболевания детского возраста, различные методы инструментально-го и клинического обследования ребенка, показатели анализов в норме и патологии, основные принципы лечения и профилактики.

2 Планируемые результаты обучения дисциплине

Результаты обучения, запланированные в стандарте и образовательной программе	Результаты, запланированные в типовой учебной программе
Обучающийся должен обладать следующими компетенциями Базовыми: БК 12. Знать основные симптомы и синдромы заболеваний внутренних органов и систем у детей; Профессиональными: ПК 8. Уметь соблюдать правила асептики и антисептики; ПК 9. Уметь проводить гигиеническое воспитание населения. Специальными: СК 8. Уметь оказывать доврачебную помощь при различных видах повреждений, методами реанимации, владеть техникой манипуляций.	В результате изучения дисциплины обучающийся: знает: - организацию и задачи педиатрической службы в РК; - анатомо-физиологические особенности детского организма; - принципы лечения основных заболеваний детского возраста; - принципы оздоровления детского организма; умеет: - оказывать медицинскую помощь детям при заболеваниях, проводить патронаж новорожденного ребенка; - проводить профилактическую работу по охране матери и ребенка и планирования семьи.

2.3 тақырып Аллергиялық диатез

Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, зертханалық диагностикасы, емі, профилактикасы.

2.4 тақырып Тамақтанудың созылмалы бұзылулары. Гипотрофия

Этиологиясы, клиникасы, емдеу принциптері. Балалардағы гипотрофияның профилактикасы.

3 тарау Қан және қан өндіретін ағзалар аурулары

3.1 тақырып Қан өндіретін ағзалардың анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Балалардағы темір тапшылықты анемия

Қан жүйесінің анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Әртүрлі жастағы дені сау баланың жалпы қан анализінің көрсеткіштері. Балалардағы темір тапшылықты анемия. Себептері, клиникалық симптомдары, диагностикасы, емдеу принциптері, профилактикасы.

3.2 тақырып Геморрагиялық диатездер

Геморрагиялық васкулит, тромбоцитопениялық пурпура, гемофилия. Себептері, клиникалық симптомдары, емдеу принциптері, диагностикасы, күтім жасау ерекшеліктері, профилактикасы.

3.3 тақырып Балалардағы жіті лейкоз

Себептері, клиникалық симптомдары, емдеу принциптері, диагностикасы, күтім жасау ерекшеліктері, профилактикасы.

4 тарау Бүйрек аурулары

4.1 тақырып Зәр шығару ағзаларының анатомия-физиологиялық ерекшеліктері. Пиелонефрит

Балалардағы бүйректі зерттеу әдістерінің ерекшеліктері. Пиелонефрит. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, емдеу принциптері, профилактикасы.

4.2 тақырып Гломерулонефрит

Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емдеу принциптері, профилактикасы. Балалардағы гломерулонефрит ағымының ерекшеліктері.

4 Білім беру үдерісін ұйымдастыруға және жүзеге асыруға қойылатын талаптар

Құзыреттілік шешім табуды жүзеге асыру оқу үдерістері кезінде аудиториядан тыс жұмыстармен қатар теориялық және практикалық сабақтардың белсенді және интерактивті түрлерін қолдануды (компьютерлік технологиялар, іскерлік және рөлдік ойындар, деректі жағдайларды талғау, психологиялық және басқа тренингтер), білім алушыларда кәсіптік дағдыларды дамыту және қалыптастыру мақсатымен қамтуды қажет етеді.

Білім алушылар үшін қамтамасыз етілетін материалдар: ақпараттармен алмасу және ақпараттар жинау мүмкіншіліктерінің болуы, жоғары жылдамдықты Интернетпен қамтамасыз ету арқылы қазіргі заманғы кәсіптік дерекқорға, анықтама ақпарат және ізденіс жүйелеріне қолжетімді болуы қажет.

Пәннің оқу жұмыс бағдарламасында оқытудың соңғы нәтижелері алған біліктіліктері және игерген білімі, дағдысы бойынша анық, нақты тұжырымдалуы қажет.

5 Оқытудың жоспарланған нәтижесін бақылау

Білім алушылардың дайындық деңгейлерін бағалау үшін ағымды, аралық, қорытынды бақылау өткізіледі.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	16
2. Планируемые результаты обучения дисциплине	16
3. Тематический план и содержание дисциплины	17
4. Требования к условиям организации и реализации образовательного процесса.	18
5. Контроль планируемого результата обучения	18
6. Литература и средства обучения	20

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

Автор:

Дубровина Л.Н. – преподаватель педиатрии первой квалификационной категории, ГKKП «Костанайский медицинский колледж».

Эксперты:

1. Дедовец Т.А. – врач высшей квалификационной категории, заведующая КДЛ областной больницы, главный специалист по лабораторной диагностике Управления здравоохранения акимата Костанайской области;

2. Булат Л.П. – врач высшей квалификационной категории, заведующая бактериологической лабораторией Костанайского областного центра эпидемиологической экспертизы.

1 РАЗРАБОТАНА и ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки и ГKKП «Костанайский медицинский колледж».

2 ВВЕДЕНА впервые.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным общеобязательным стандартом образования 2010 года по специальности 0305000 - «Лабораторная диагностика» квалификация 0305013 - «Медицинский лаборант».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом Министра здравоохранения Республики Казахстан от 5 августа 2010 года № 604.

6 Әдебиеттер және оқу құралдары**6.1 Негізгі әдебиеттер****Мемлекеттік тілде:**

1. Хабижанов Б.Х., Хамзин С.Х., Балалар аурулары. – А-Ата, Білім, 1997.

Орыс тілінде:

1. Детские болезни: учебник + CD / под ред. А.А. Баранова – 2-е изд., испр. и доп. – М., 2009. – 1008.

6.2 Қосымша әдебиеттер

1. Рабочая тетрадь по педиатрии. Тарасова И.В. – М., 2010. – 200 с.
2. Сестринское дело в педиатрии, Тульчинская В., Соколова Н. - 2008.

6.3 Оқу құралдары:

- басылым материалдары;
- оқу жабдықтары;
- көрнекі құралдар;
- ОТҚ.

**МИНИСТЕРСТВО ЗДРАВООХРАНЕНИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

ТЕХНИЧЕСКОЕ И ПРОФЕССИОНАЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ОСНОВЫ ПЕДИАТРИИ

Специальность: 0305000 - «ЛАБОРАТОРНАЯ ДИАГНОСТИКА»

Квалификация: 0305013 - «Медицинский лаборант»

Объем часов - 40

Астана 2010